

Gemeente
Woudenberg

GEMEENTE
UTRECHTSE HEUVELRUG

Raadsinformatiebrief natuurbrandbeheersing d.d. 19 mei 2025

Zaaknummer: 349945

Opstellers:

Aanleiding

In onze provincie en onze gezamenlijke gemeenten ligt de mooie Utrechtse Heuvelrug, bestaande uit bos en heide. Van deze natuur willen we blijven genieten. Helaas wordt het risico op een onbeheersbare natuurbrand steeds groter door klimaatverandering.

Afgelopen voorjaar is zeer droog verlopen in ons land. Er zijn tot nu toe ruim 160 natuurbranden gemeld.² Op 3 april 2025 is vlakbij Ede een gebied van 77 hectare in vlammen opgegaan.³ Op sommige plekken in Nederland is in maart nauwelijks neerslag gevallen. De laatste jaren, op 2024 na, zijn er steeds meer en langere droge periodes. Zo zijn er in 2020 724 natuurbranden geweest, waarbij meer dan 1000 hectare afgebrand is.⁴

In de provincie Utrecht speelt het natuurbrandrisico voornamelijk op de Utrechtse Heuvelrug. In negen gemeenten is een verhoogd risico op natuurbrand: Zeist, Baarn, De Bilt, Amersfoort, Utrechtse Heuvelrug, Soest, Woudenberg, Rhenen en Leusden.

De provincie Utrecht, de negen gemeenten op de Utrechtse Heuvelrug en de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) hebben het initiatief genomen om samen met vertegenwoordigers van natuurterreineigenaren tot een gezamenlijke aanpak van natuurbrandbeheersing te komen. Hiervoor is het project natuurbrandbeheersing gestart. De gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing is een onderdeel van dit project. In deze raadsinformatiebrief kunt u hierover meer lezen.

---

¹ Webinar VRU, d.d. 22 mei 2024, [Webinar Natuurbrandbeheersing 22 mei 2024](#)

² Brandweer heeft handen vol aan natuurbranden, dit jaar al 166 meldingen, 5 april 2025, <https://nos.nl/artikel/2562474>

³ Opnieuw dag met meerdere natuurbranden, brandweer extra alert, 6 april 2025, <https://nos.nl/artikel/2562643>

⁴ Themarapportage klimaat- en natuurrampen, onderdeel van de Rijksbrede Risicoanalyse Nationale Veiligheid, door het Analistennetwerk Nationale Veiligheid, RIVM 2022, p. 45 en verder

Situatie Henschotermeer en omgeving

Het gebied rondom het Henschotermeer is één van de 17 gebieden⁵ op de Utrechtse Heuvelrug met een gestapeld risico. Dit betekent dat er meerdere kwetsbare objecten of locaties in elkaars nabijheid liggen die tegelijkertijd betrokken kunnen raken bij een natuurbrand. Zo is het Henschotermeer een drukbezochte recreatieplas, daarnaast zijn er vlakbij een grote zorginstelling, twee campings, twee vakantieparken en kleinere bedrijvigheid. In dit gebied bevinden zich in de zomer grote aantallen mensen, waaronder mensen die zorg en hulp nodig hebben om weg te kunnen komen. De omliggende infrastructuur wordt zwaar belast als er grote aantallen mensen worden geëvacueerd wegens een natuurbrand.

Drie pilots

Als onderdeel van het project natuurbrandbeheersing hebben in 2024 drie pilots van de gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing gedraaid. Dit was in de volgende gebieden: Overberg (gemeente Utrechtse Heuvelrug), Kamp van Zeist (gemeenten Soest en Zeist) en Berg & Bosch (gemeente De Bilt). Van deze pilots is onder meer geleerd dat bereikbaarheid, vegetatie en communicatie aandacht verdienen. In gezamenlijkheid met de stakeholders is geconcludeerd dat de gebiedsgerichte aanpak van grote meerwaarde is.

Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbeheersing

Een gebiedsgerichte aanpak heeft als doel het verkleinen van het escalatierisico en het verminderen van de impact van een natuurbrand. Dit wordt gerealiseerd middels lokale, op maat gemaakte, maatregelen. Dit betekent dat na de gebiedsgerichte aanpak er inzicht is in:

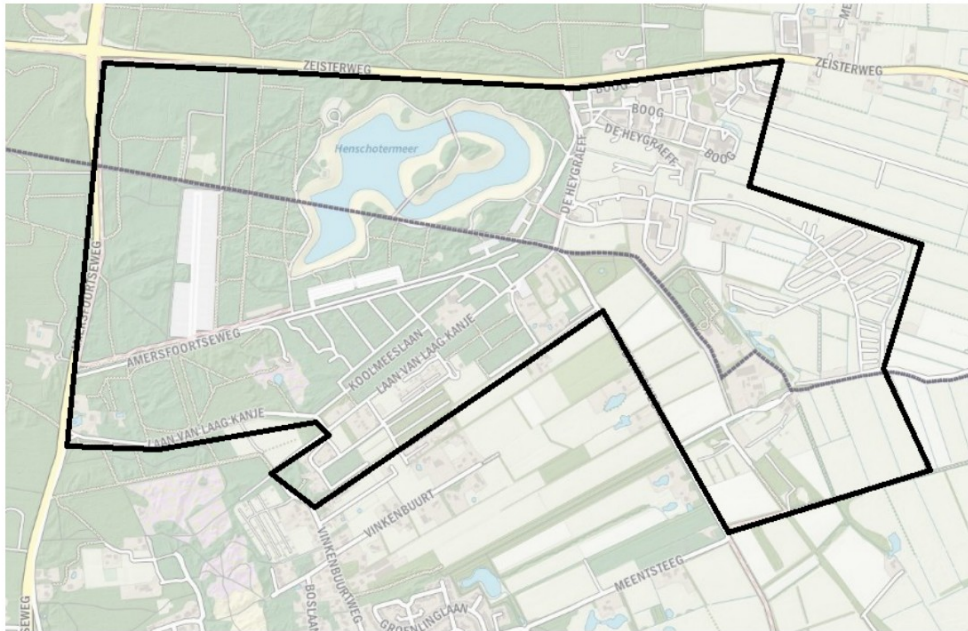
- welke preventieve maatregelen eigenaren kunnen nemen, een voorbeeld van zo'n preventieve maatregel is naaldbomen vervangen door loofbomen;
- het ontruimen van het gehele gebied, o.a. door onderlinge afstemming van ontruimingsplannen.

Gebiedsgerichte aanpak Henschotermeer

De gebiedsgerichte aanpak in het gebied rondom het Henschotermeer pakken de gemeenten Woudenberg en Utrechtse Heuvelrug gezamenlijk op, in samenwerking met de eerdere genoemde partijen. De veiligheid van de aanwezigen in het gebied en het veilig en tijdig kunnen ontruimen zijn de belangrijkste redenen om de gebiedsgerichte aanpak uit te voeren.

---

⁵ AB VRU 03 juli 2023, https://vru-prd-minio.fourdigits.nl/media/documents/AB20230703-24-1_Oplegger_AB_-_Visie_natuurbrandbeheersing.pdf en https://vru-prd-minio.fourdigits.nl/media/documents/AB20230703-24-2_Bijlage_A_-_Overzicht_gebieden_gebiedsgerichte_aanpak.pdf

Gebied voor gebiedsgerichte aanpak Henschotermeer

Beoogde acties

In fase 1, 'Analyse en advies', van dit project wordt een concreet pakket van beoogde maatregelen opgesteld.

De gemeenten starten samen met de VRU met een stakeholdersanalyse. Wanneer de stakeholdersanalyse definitief is, wordt er gesproken met de ondernemers die binnen het gebied vallen. Zowel de VRU als een extern bureau voeren een analyse uit. Een rapportage volgt met:

- 1) kort stukje achtergrond + beschrijving gemiddeld scenario;
- 2) integrale risicoanalyse en prioritering van adviezen;
- 3) overzicht adviezen VRU;
- 4) overzicht adviezen extern adviesbureau, b.v. vegetatie-analyse.

In fase 2, 'Duiding en haalbaarheid', van dit project is er een concreet pakket van maatregelen. De volgende stap is het uitvoeren van de maatregelen, dit moet worden opgenomen in een uitvoeringsplan. Belangrijk om hierbij te vermelden is dat niet alle maatregelen op korte termijn haalbaar zijn en er dus langere tijd voor nodig is om alle maatregelen uit te voeren onder regie van de gemeente, in fase 3, 'Realiseren, beheren en evalueren'.

Wij gaan er vanuit u hiermee voor nu voldoende geïnformeerd te hebben.

Hoogachtend namens de colleges van de gemeenten Woudenberg en Utrechtse Heuvelrug,

M. Jansen – van Harten
Burgemeester Woudenberg
Heuvelrug

G. F. Naafs
Burgemeester Utrechtse

Z.D.M. van den Boogaard
Secretaris

drs. M.J.T.H. Havekes
Secretaris